

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 30 de Maig de 1897

Núm. 3279

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
En provincies trimesstre. Ptas. 10'00
Extranjer y Ultramar. Ptas. 12'00
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, lliografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornen los originals encara que no's publicuin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destructió completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenrotlo de las VI-NYAS y Arbres fruyters.

SULFURAL.--Patent Joan Jarrijou.

Destructió radical del Oldium, Black-Rot, Antraenosis, Piral, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polls etc. en los fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demánise los Prospectes que s'envian gratis, á

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent 61

SUB-DIRECCIÓ

Mar 46

BARCELONA VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: **DON PERE FABREGAS**.--Tarragona.

SE REPRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots

LOS DIUMENGES.

TORRES

Passaig de Mata, 12,

REUS

dias de despaig tots los festius

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo Municipi cristià

Si'l municipi cristià, com institució, es lo més perfecte de la societat humana en l'ordre polítich y administratiu, com reunió de families y llas de relacions socials, es lo més acabat que pot imaginar l'home pera viure ab los majors consols possibles dins de las miserias inherents a la existència terrenal.

Perá formarse una idea de la manera verdaderament patriarcal ab que's vivia en eixas petites municipalitats, nutridas del esperit evangélich que reneyá la terra, poden examinarse encare las costums d'una gran part de las Provincias Bascongadas.

Allí, ahont á pesar de las vicissituds dels temps, la iglesia, la Casa Consistorial y las escolas son los tres monuments tradicionals de la comarca; allí ahont lo capellá conserva encara tot lo prestigi de sa autoritat divina y l'alcalde la forsa de la autoritat humana, las relacions dels vehins, ja dels que habitan en lo poble, que forma com la capital del concell, ja dels que habitan en los pintoreschs caserius que semblan sembrats en las laderas de las montanyas, en las platjas dels riuers y en lo fondo dels boschs, son tals com la fraternitat humana las estableix.

L'amor al poble, expressió local del amor a la patria es lo primer sentiment que fereix la atenció del

observador. No solzament s'estima á la Iglesia, ab sas alegrias y sas esperansas, y al cementiri ab sos recorts y á la Casa consistorial ab la severa gravetat de sa pública representació, sino l'abrupte rísch ahont pastora

que brolla baix la copuda figura, lo sender que condueix á la pomera, los avellaners que se cimbrejan á la vora del cauce, los cirerers que prestan sombra al camí, las hayas y 'ls robles que com formidable exercit da gegants descendeixen desde lo més alt de la montanya fins lo més profón de la vall.

Es lo verdader amor de la patria que ho omplena tot y que tot ho revesteix ab aquest colorit particpliar que doném á las cosas entre las quals neixém y á las quals hem consagrat una bona part dels afectes de nostre cor. Per ahont s'arriba á veure que lo honorat pagés, convertit en lleal ciutadà, gracias á la organizació municipal, es ademés, un noble y fidelíssim patriota, disposat á qualsevol hora á derramar la sanch de sas venas per aquella modesta agrupació de casas que forman un poble, per aquells camps que cultiva, per aquelles ayguas cristallinas que 'ls fan fecóns, per aquella iglesia en que fou batejat, per aquell cementiri en que hi reposan las cendras veneradas de sos pares.

Lo veuréu potser algun dia, seduhit per imaginacions ó promesas d'una prosperitat, casi sempre ilusoria, abandonar tots aquestos objectes de son carinyo; y atravesant las movibles y turbulentas planuras del Ocea, buscar en la explotadissima terra d'América la fortuna que altres trobaren per lo camí de las privacions inverossimils, de las angustias inexplicables y de la perseverancia casi sobrehumana. Pero no creyen que per aixó oblidí l'ignorat recó ahont vegé la llum primera. Si mora trist y desenganyat, sa última llágrima y son postrer sospir seran pera aquella terra, santificada ab los més purs recorts de sa cristiana vida.

Si la fortuna li somriu, s'afanyará per reunir un capital d'alguna consideració, y desseguida, ple de pit d'esperansa y son esperit d'ideás nobles y patrióticas, tornarà al seu estimat recó com ingrát que vol subsanar sos passats extravios prodigant á sos pares las mostres del més profón respecte y del amor més entrañable.

Carta de Madrid

22 de Maig de 1897.

Senyor Director:

Molt senyor meu: Los ánims están molt sublevats

y Sant Isidro ha deixat rastre, no sols á la pradera, sino en lo Senat y en la Audiencia.

Los dos successos occorreguts aquets dias han donat molt que parlar; uns parlan perquè poden y altres perquè volen arrimar l'ascua á sa sardina. Verdaderament que pot dirse ab l'adagi: «Bien vengas mal, si vienes solo»; perquè las calamitats son com las cireras; difícilment se'n estira una sens que aquesta enganxi ab altra.

Oposi ó no son veto'l senyor President, crech un fet que 'ls Estats Units reconeixen la beligerancia; y aquest fet, donat lo tirant de la situació, més lo jutjo profítos que perjudicial pera Espanya, Cuan menos, nos deix moviment, que nostra situació era violentíssima: avuy podrém intervenir en nostres propis assumptos y vigilar las costas quant volguém, y aixó, repeteixo, més nos favoreix que no's perjudica.

Ho he dit moltes vegadas: las cosas, quan son dolentas, son dolentas precisament perquè no tenen bon arreglo; si 'l linguessin, deixarian de serho.

Aquesta cüestió ha sigut sempre dolenta; pero dins de lo pitjor ocupem avuy posició més desahogada que avans, havent de guardar lleys inviolables de diplomacia y fins principis inspirats en lo Dret internacional.

Me fa observar l'escándol del Senat, que realment lo termómetro té la culpa de molts d'aquestas cosas. Cau en mas mans un «Imparcial» del any passat, precisament d'aquets dias, y lleigeixo:

«TREURE 'L CRISTO

En lo Congrès dels diputats se reprerentá fa dos nites lo de la Vega». No fou jutje aquell famós D. Pere Ruiz de Alarcón, que tenia

«cercenado el brazo,
mas entero el corazón»

ni aná á jurar devant la imatge del Crucifiat lo perjuro capitá de Flandes que havia promés casarse ab la més tart, repudiada donzella.

Personas més modestas s'encarregaren dels citats papers: lo primer, lo president de la comissió d'Actas, y del segon, s'encarregá á mitjas lo baró de Satrústegui. Se discutia l'acta de Sant Sebastián, y'l Sr. baró, diputat electe, jurava y perjurava que la elecció havia sigut legal, y que pera res influhiren en ella 'ls abusos de rúbrica en las modernas eleccions: v. gr. tupinadas, compra de votos, etc., etc.

En aixó lo candidat derrotat, lo distingit arquitecte Sr. Pavia, s'aixeca de son assiento, y ab solemne veu digué:

«Senyors: ja que'l baró de Satrústegui assegura que ha sigut legal, y ningú pot duptar dels sentiments católichs del diputat electe per Sant Sebastián, proposo que immediatament tregui un Crucifixo, y prego al Sr. Satrústegui que devant d'ell juri que en sa elecció no s'ha comprat un sol vot.

Se produhi en lo saló viu moviment d'espant y de curiositat, y algun dels senyors dipntats presents més ilustrat que 'ls demés, estigué á punt de recitar la poesia de Zorrilla. No diuhén las crónicas si la llegenda del «Cristo del Congreso» tingué'l mateix final que la que inspirá al immortal poeta.»

Aquest alborot cult, valgui la frase, fou dels primers que la moda tragué á nostres centres. Los d' avuy prohbits fins en llochs tan antitétichs á aquesta classe d'espectacles com la Audiencia, nos diuhén que la moda segueix sa rota y que prompte tindrán tiritos en la Chambre, ó un Panamá que 'ns desprestighi.

Lo termómetro te la culpa de grans mals: reparin vostés que 'ls grans motins d'aquets últims anys han sigut quan lo creixement de la sanch: ¡es clar, ara s'han d'aprofitar los moments, y convenir en que'l termómetro te la culpa! Sigüém com aquell marit, fill adoptiu d'eixa escola fatalista—anava á dir fatal,—que pera castigar á sa muller, de qui li comptessin molt cosas, comensá dihent:

«...Digam quina fetxa fou, quina temperatura te-

L'UNION

COMPANYIA FRANCESA DE SEGUROS CONTRA INCENDIS FUNDADA EN 1828

Aquesta Companyia, la primera de las Companyias francesas de seguros contra incendis per la importancia de sa cartera, assegura, además del perill d' incendi, los danys que poden ocasionar la cayguda del llamp, la explosió del gas d' alumbrat, del vapor, de la dinamita y altres explosius.

Capital social.	10.000.000	Frs.
Reservas	9.635.000	»
Primas á rebre.	75.183.878	»
Total.	94.818.878	»

Capitals assegurats.	15.559.869.308	Frs.
Sinistres pagats.	202.000.000	»

Sucursal Espanyola: Barcelona, Passeig Colón y carrer Merced, 20, 22 y 24.--Director D. E. Gés.
Subdirectors en Réus: Srs. Bages Margenat Germans, carrer de la Mar, 38.

PURIFIQUE VA EL AIRE PAPEL DE ARMENIA quemando PAPEL DE ARMENIA El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que los cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA
Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías
POR MAYOR: GEBRIAN Y C. - BARCELONA

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Surveys del mes de Jung de 1897
LINEA DIRECTA PERA 'L' RIO DE LA PLATA
Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Jung directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA 'L' BRASIL Y RIO DE LA PLATA
Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos
lo dia 11 de Jung lo vapor «Italie»
lo dia 26 de »
Consignataris á Barcelona, RIOL y C., Plasse de Palacio.--Barcelona.

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Premiat en las Exposicions Universals é Internacionals

AVIGNON, 1890.-LYON, 1894.-BORDEAUX 1895

Destrucció radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracosis, etc., y contra las Formigas, Pugo, Orugas y altres insectes.

Lo comprador deu, donchs, exigir, á fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachs

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bou) 12.--REUS.

TOS CATARROS TOS CONSTIPATS TOS ASMA TOS

Sia de sanch herpética, sia humida ó seca, provingui de pecazón ó de irritació de gola, etc., presentlos agradables é infalibles **Con-**
nectors de Miret calman á las primeras presas, y avans d' acabar la capsa se te la radical curació per antigua y rebelde que sia,
facilitant en tots cassos la expectoració admirablement. Preu de la capsa de 24 presas **cuatre rals**. Dipòsit en Reus, farmacia SERRA,
Arrabal Sta. Ana, 80 y Nova, Arrabal baix Jesús, 1. Las demandas al engrós deuehen dirigirse al autor **MIRET**, farmacéutich, **HOSPITA-**
LET (Barcelona). Madrid: **SR. SANJAUME**.--Horno de la Mata, 15; Dipòsit de productos químichs.

Imp. de C. Ferrando.--Plasse de la Constitució,